

Veiligheidsregio Kennemerland
t.a.v. het Dagelijks Bestuur
Postbus 5514
2000 GM HAARLEM

Verzenddatum :
Ons kenmerk : 575878
Onderwerp : Zienswijze ontwerp jaarverslag 2019 en –begroting 2021-2024 VRK
Bijlage(n) :

Geachte directie en leden van het Dagelijks Bestuur,

De Gemeenteraad van Heemstede kennis genomen van uw ontwerp jaarverslag 2019 en ontwerp programmabegroting 2021-2024.

De Raad heeft over deze stukken in de Commissie Samenleving van 9 juni 2020 beraadslaagd en in de Raad van 25 juni 2020 haar zienswijze vastgesteld, die hierbij wordt aangeboden aan het Algemeen Bestuur.

In het *algemeen* spreekt de Raad de wens uit voor beknoptere en overzichtelijkere stukken, zodat de Raad daardoor beter in staat is de actuele situatie bij de VRK te doorgronden en daarop een zienswijze te formuleren. De Raad stelt concreet voor de teksten te comprimeren en een overzicht op de strategische en tactische opgaven en ambities – bijvoorbeeld in de vorm van het stoplichtenmodel – toe te voegen, zodat daardoor in een oogopslag – mede in vergelijking tot vorige rapportages – zichtbaar is hoe het staat met de voortgang van de ontwikkelingen. De Raad begrijpt dat bij de vervulling van deze wens balans moet worden gezocht tussen beknoptheid, overzichtelijkheid en inzicht enerzijds en de wettelijke eisen die worden gesteld aan de betreffende stukken.

De Raad van Heemstede geeft aan t.a.v. het *ontwerp jaarverslag 2019* van de gemeenschappelijke regeling VRK in te stemmen met:

De resultaatbestemming van het resultaat van € 1.062.504 als volgt:

- Het begroting saldo ad € 455.837 terug te storten aan de gemeenten;
- Vanuit het positieve resultaat een bedrag van € 606.667 te doteren aan een nieuw te vormen bestemmingsreserve transitiekosten Veilig Thuis. Ten behoeve van uitgaven in het kader van de transitiekosten Veilig Thuis wordt voorgesteld een bestemmingsreserve van maximaal € 875.000 in te stellen.

De Raad van Heemstede heeft kennis genomen de *ontwerp programmabegroting 2021-2024* en geeft hierop de volgende zienswijze:

In de begroting is gerekend met een verhoging van de gemeentelijke bijdrage voor de nominale ontwikkeling 2021. De toename van het aantal inwoners in de regio

(3733) leidt verder in 2021 tot een stijging van de inwonerbijdrage voor Publieke gezondheid, Jeugdgezondheidszorg en Zorg- en Veiligheidshuis. De gemeenten hebben ervoor gekozen om vanaf 2020 Veilig Thuis en een zevental taken op het gebied van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz) qua bedrijfsvoering bij de VRK onder te brengen.

Aangezien besluitvorming hierover bij de gemeenten plaatsvond nadat de begroting 2020 was vastgesteld, is de programmabegroting 2021 de eerste waarin het programma voor Veilig Thuis integraal in beeld komt. De taken voor de Wvvggz komen in beeld onder het programma Publieke Gezondheid waar ook het onderdeel Maatschappelijke Zorg wordt verantwoord. Het gaat hier om taken waar met regelmaat de maatschappelijke schijnwerpers op gericht zijn. Incidenten, ook elders in het land, kunnen van invloed zijn op de eisen die gesteld worden aan de taakuitoefening. De VRK zorgt ervoor dat de ondersteunende bedrijfsvoering zodanig wordt ingezet dat publieke middelen effectief maximaal renderen en dat betekent dat van jaar tot jaar kritisch wordt gelet op uitgaven die niet strikt noodzakelijk zijn. Dat uitgangspunt is niet nieuw; de financiële druk bij gemeenten heeft dit gezichtspunt nog verder doen versterken, zeker met het oog op het feit dat nog onvoldoende zicht is op de consequenties van de coronacrisis op de samenleving en het integrale beeld op de gemeentelijke financiën. Er is wel sprake van een aantal autonome ontwikkelingen zoals de stijgende eisen aan privacy en informatieveiligheid en de noodzaak om de brandweer op Schiphol voor te bereiden op mogelijke terroristische aanslagen. Als gevolg van een extra besparing op de meldkamer en, evenals voorgaande jaren, het stellen van prioriteiten, zaken beter en slimmer organiseren en daarbij scherp te zijn op de noodzakelijke efficiency, is het gelukt alle autonome ontwikkelingen te dekken binnen de bestaande financiële kaders. De VRK is bij het opstellen van iedere begroting terughoudend met inzet op nieuw dan wel versterkt beleid. Integrale afweging van prioriteiten en uitgaven op gemeentelijk niveau blijft het uitgangspunt.

Informatiegestuurd werken

De Raad onderschrijft dat bij de VRK de noodzaak bestaat tot meer informatiegestuurd werken, gezien de ontwikkelingen in de omgeving. Business intelligence (BI) behoeft professionalisering. De digitalisering binnen de bedrijfsprocessen neemt sterk toe, waarbij steeds hogere eisen worden gesteld aan de informatievoorziening. Om deze ontwikkelingen en het verantwoord gebruik van data in goede banen te leiden, wordt ingezet op een groot aantal stappen dat nodig is om informatiegestuurd werken te organiseren. Data-analyse is daar een onderdeel van. De hiervoor te maken kosten kunnen voor de jaren tot en met 2023 gedekt worden uit het begrotingssaldo, door scherpe prioritering binnen de organisatie. Deze periode wordt gebruikt voor stappen die ertoe kunnen leiden dat de uitgaven uiteindelijk passen binnen het beschikbare kader.

Effect begrotingsjaar 2020

In de begroting zijn de consequenties van de verbetering van de lonen van de medewerkers van de VRK in beeld gebracht. De gevolgen van de vastgestelde arbeidsvoorwaarden voor gemeenten per 1 oktober 2019, vraagt ook een bijstelling van de gemeentelijke bijdrage 2020. De Raad begrijpt dat wordt voorgesteld de gemeentelijke bijdrage 2020 hierop bij te stellen. Binnen de gemeente wordt dit verwerkt in de voorjaarsnota.

Zienswijze - rol van de Raad

Er ligt een sluitende begroting 2021 voor met een positief meerjarenperspectief. De begroting is gebaseerd op de door het DB in februari 2020 vastgestelde Uitgangspuntennotitie 2021, en daarmee op de situatie vóór de coronacrisis. Op dit moment is nog niet te zeggen in welke mate de begroting gezien deze crisis realistisch is. Dát de crisis een grote impact zal hebben op de thans voorliggende begroting is een gegeven.

Als in het lopende jaar wijzigingen optreden in de begroting worden deze gebruikelijke wijs verwerkt in een bestuursrapportage met een doorkijkje naar de daaropvolgende jaren. Volgens de gemeenschappelijke regeling wordt een dergelijke rapportage niet voor zienswijze aangeboden aan de raden, tenzij sprake is van een structurele wijziging in de gemeentelijke bijdrage. In normale omstandigheden is dat een goede en passende werkwijze. De coronacrisis gooit echter roet in het eten. De Raad begrijpt dat de mate van uitvoerbaarheid van veel van de activiteiten geschetst in de aangeboden begroting onduidelijk en onzeker is. De Raad heeft begrip voor het feit dat mogelijk pas bij de bestuursrapportage in het najaar meer duidelijk zal zijn wat de werkelijke financiële positie van de veiligheidsregio is en in welke mate de agenda voor 2021 uitvoerbaar zal zijn. Door Deze factoren in samenhang bezien, maken echter dat de rol van de raad onder druk staat. De gemeenteraad van Heemstede stelt dan ook voor de bestuursrapportage (inclusief een doorkijkje naar daaropvolgende jaren) in het najaar voor zienswijze aan de raden aan te bieden alvorens deze binnen de GR wordt vastgesteld, ongeacht of structureel extra budget wordt gevraagd. Zo kan de rol van de raad alsnog worden ingevuld voor de budgetten van 2021 e.v.

Veilig Thuis

Met ingang van 2020 is Veilig Thuis qua bedrijfsvoering bij de VRK ondergebracht. De governance structuur voor Veilig Thuis moet nog worden ingericht. Als gevolg van de transitie (omzetten cao-jeugd naar cao-gemeenten) zijn de kosten van Veilig Thuis toegenomen met € 290.000. Met deze kosten is in de begroting van 2020 geen rekening gehouden.

Een van de redenen om Veilig Thuis qua bedrijfsvoering bij de VRK onder te brengen is de verwachting dat Veilig Thuis gebruik kan maken van de schaalvoordelen van een grotere organisatie als de VRK en daarmee uiteindelijk efficiënter kan werken. De verwachting is dat deze voordelen binnen drie jaar gerealiseerd kunnen worden. Om in de tussenliggende periode de hogere kosten op te kunnen vangen is het voorstel om vanuit het jaarresultaat 2019 een bestemmingsreserve te vormen van totaal € 875.000 (voor de jaren 2020-2022). Hoe dit resultaat wordt bereikt wordt niet nader beschreven. De ambtelijke Commissie Bedrijfsvoering heeft gevraagd naar een betere onderbouwing van de haalbaarheid van het realiseren van deze besparing op de totale kosten van de VRK (met name overhead).

Dit heeft geleid tot een nadere toelichting in de oplegger bij het jaarverslag:

In de oplegger staat

“dat op dit moment nog onduidelijk is welk voordeel precies gerealiseerd gaat worden, maar wat wel zeker is dat dit tijd vraagt.

Om financiële onzekerheid voor gemeenten weg te nemen, lijkt het verstandig om voor een bepaalde periode/drie jaar een

*bestemmingsreserve te vormen ter grootte van € 875.000 om in ieder geval de hogere structurele kosten afgedekt te hebben.
Daartegenover is het van belang afspraken te maken of en zo ja welke schaalvoordelen binnen bereik liggen en hoe en binnen welke termijn te realiseren. Willen hier realistische afspraken over gemaakt worden dan is het nodig om de bedrijfsvoering van de sector Veilig Thuis door te lichten en het profijt van de dienstverlening door het Facilitair Bedrijf op waarde te schatten. Eerst nadat deze analyse is uitgevoerd kunnen met de gemeenten afspraken worden gemaakt over welke voordelen binnen bereik liggen. Daarbij dient te worden opgemerkt dat indien de omstandigheden veranderen ten opzichte van het moment waarop Veilig Thuis onderdeel is gemaakt van de VRK, dit vanzelfsprekend mede in ogenschouw genomen moet worden”.*

Om er voor te zorgen dat de meerkosten inderdaad met ingang van 2023 gedekt kunnen worden binnen de bestaande middelen van de VRK – hetgeen nadrukkelijk het uitgangspunt is bij het onderbrengen van Veilig Thuis binnen de VRK – hecht de raad er aan dat op korte termijn een plan van aanpak wordt opgesteld dat inzicht geeft in de wijze waarop deze besparing in de komende jaren, al dan niet gefaseerd, kan worden gerealiseerd.

Met vriendelijke groet,

de gemeenteraad van Heemstede,

de raadsgriffier,

de voorzitter,

mevr. drs. I.C.M. Hesp

mevr. mr. A.C. Nienhuis